

JAZON, 9. razred – UČENJE ZGODOVINE NA DALJAVO**2. obvezna tema: *Gospodarski razvoj v 20. stoletju*****1. učni sklop: *O tem, kako je v 20. stoletju raslo svetovno gospodarstvo******ALI: Gospodarski napredek – gibalno sveta v 20. stoletju***

Avtor: Boštjan Kernc

Opis tematskega sklopa

Učni sklop je del obvezne teme v 9. razredu z naslovom *Gospodarski razvoj v 20. stoletju*. Sklop obsega gospodarski položaj sveta ob začetku 20. stoletja in različne stopnje razvoja po svetu, vojno gospodarstvo, delitev na kapitalistično in socialistično gospodarstvo, veliko gospodarsko krizo in njeno reševanje, razvoj socialne države, potrošništvo, gospodarsko povezovanje in globalizacijo.

Nameni učenja učnega sklopa

Učenci spoznajo poenostavljeno delovanje gospodarstva in njegovega vpliva na tehnološki razvoj, politiko in vsakdanje življenje ljudi. Iz primerov skuša razbrati, kako industrializacija vpliva na dogajanje v svetu, spozna, zakaj so nastali različni gospodarski modeli – kapitalistični, socialistični in socialna država in razmišlja o njihovi učinkovitosti in solidarnosti. Učenec spozna razloge za gospodarsko povezovanje in globalizacijo. Učni sklop želi učenca z aktualizacijo in delu z zgodovinskimi viri tudi nagovoriti h kritičnemu razmišljanju o primernih oblikah gospodarskega razvoja glede na razvoj tehnologije in potrošništva na eni strani ter socialne pravičnosti, ekoloških težav in trajnostnega razvoja na drugi strani. Učenci bodo razvijali tudi veščine kritičnega mišljenja pri delu z zgodovinskimi viri in digitalne kompetence. Ocenili bodo pomen ohranjanja in varovanja slovenske, evropske in svetovne kulturne dediščine ter okolja.

Standardi znanja:**Deklarativno znanje:**

Učenec:

- učenec pojasni, zakaj je industrializacija gibalno razvitega sveta,
- na primerih sklepa vplivu in posledicah prve svetovne vojne na gospodarstvo,
- primerja konkretne primere kapitalističnega in socialističnega gospodarskega modela,
- pojasni vzroke za gospodarsko rast in krize,
- opiše načine reševanja gospodarskih kriz,
- analizira gospodarske razmere po drugi svetovni vojni,
- **opiše vzroke za gospodarsko povezovanje Evrope in sveta ter navede oblike gospodarskega povezovanja,**
- sklepa, zakaj je socialistični gospodarski model propadel,
- opiše temeljne značilnosti globalizacije ter navede primere za ponazoritev.

Procesno znanje (standardi učnega sklopa so obarvani rumeno):

Učenec:

- **razvije spretnosti časovne in prostorske predstavljalivosti,**

- **razvije spretnost zbiranja in izbiranja informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature v različnih medijih,**
- **razvije zmožnost preproste analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature,**
- **razvije spretnost iskanja zgodovinskih virov in literature z IT,**
- **razvije zmožnost kritične presoje zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov z uporabo večperspektivnih zgodovinskih virov in literature,**
- **razvije zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj, stališč, izvirnih predlogov in rešitev,**
- **razvije sposobnost samostojnega izbiranja in odločanja ter svoje poglede na zgodovino,**
- **razvije dovzetnost za različne poglede na zgodovino oz. interpretacije zgodovine ter razume, zakaj se pojavijo,**
- **razvije spretnost različnih oblik komunikacije (ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT).**

Odnosno znanje:

Učenec:

- **oceni pomen ohranjanja in varovanja slovenske, evropske in svetovne kulturne dediščine ter okolja.**

Kaj boš v tem učnem sklopu spoznal/-a?

- Učenje boš začel/-a z ogledom prvega videoposnetka razlage o tem, kaj gospodarstvo sploh je in kako se je razvijalo do začetka 20. stoletja.
- Nato boš rešil/-a interaktivni delovni list na priloženi povezavi, ob katerem boš ponovil/-a pojme iz videoposnetka in utrdil/-a razumevanje razvoja gospodarstva.
- Sledi ogled drugega videoposnetka, ki govori o gospodarskem razvoju po 1. svetovni vojni, razlikovanju kapitalističnega in socialističnega gospodarstva ter veliki gospodarski krizi.
- Razumevanje videoposnetka boš najprej preveril/-a in dopolnil/-a s pomočjo enostavnih iger oz. interaktivnih vaj, potem zopet sledi reševanje interaktivnega učnega lista.
- Sledi ogled tretjega dela videoposnetka o gospodarstvu v 20. stoletju, ki te bo seznanil z gospodarskim razvojem po 2. svetovni vojni: razpadom socialističnega gospodarstva, povezovanju, globalizacijo.
- Sledi kviz, s katerim boš preveril/-a svoje znanje.
- S pomočjo interaktivnih nalog in interaktivnega delovnega lista boš na nekaterih primerih ponovil/-a in utrdil/-a svoje znanje o gospodarskem razvoju ter njegovem vplivu na vsakdanje življenje ljudi.

Predvideni čas: 3 ure

Učna pot:

1. UČNA ENOTA: [Kako je raslo svetovno gospodarstvo do začetka 20. stoletja?](#)

- **Gospodarska podoba Evrope in sveta na začetku 20. stoletja ter porušeno gospodarsko razmerje med prvo svetovno vojno:**

1. video posnetek 1: <https://www.youtube.com/watch?v=IRbwzrwRKPO>

2. delovni list 1: <https://www.liveworksheets.com/tx1240541sb>

2. UČNA ENOTA: Kaj je pahnilo svet v gospodarsko krizo in kako so iskali poti iz nje?

- Porušeno gospodarsko razmerje po prvi svetovni vojni, kapitalistična in socialistična gospodarska politika, velika gospodarska kriza

3. video posnetek 2: <https://www.youtube.com/watch?v=3YaMx8xUwcE>

4. interaktivne vaje:

- razvoj gospodarstva: <https://learningapps.org/display?v=pow4ghek520>
- kapitalistično – komunistično: <https://learningapps.org/display?v=pfykr3ra20>
- velika gospodarska kriza: <https://learningapps.org/display?v=ph5w5rpg220>

5. delovni list 2: <https://www.liveworksheets.com/fj1240585ss>

3. UČNA ENOTA: Gospodarska zgodba o uspehu: od delitev do povezovanja.

- Gospodarski razvoj po drugi svetovni vojni in njegova nihanja, prehod v globalno gospodarstvo, njegove prednosti in slabosti.

6. videoposnetek 3: <https://www.youtube.com/watch?v=VoDCfQ9A6Uc>

7. kviz, ponovitev pojmov:

<https://quizizz.com/join/quiz/5f551e9b58459d001b00b36f/start?studentShare=true>

8. interaktivna naloga, razporedi izume: <https://learningapps.org/watch?v=px8jceypk20>

9. interaktivni delovni list 3: <https://www.liveworksheets.com/sa1241688gr>

10. kviz, značilnosti gospodarskega razvoja po državah: <https://kahoot.it/challenge/?quiz-id=7a1737da-42ea-4fee-b942-4c42c05772fa&single-player=true>

11. Semafor za samovrednotenje znanja

Kriteriji uspešnosti

Uspešen/na bom, ko ...	DA	DELOMA	NE
Znam razložiti, kaj je gospodarstvo.			
Opišem gospodarski položaj sveta ob začetku 20. stoletja: različne stopnje razvoja, imperializem, tehnološki napredek.			
Razložim, kako in zakaj se gospodarstvo med vojno preoblikuje.			
Razlikujem in na primerih pojasnim kapitalistično in socialistično gospodarstvo ter socialno državo ter njihov razvoj.			
Znam pojasniti, kako je prišlo do svetovne gospodarske krize in kako so jo reševali v ZDA in Evropi.			
Razložim, zakaj in kako se je po drugi svetovni vojni razvijalo gospodarsko povezovanje.			

Na primerih pojasnim pojme potrošništvo, globalizacija, trajnostni razvoj.			
<i>Znam kritično presoditi oblike gospodarskega razvoja glede na njihovo učinkovitost, socialno pravičnost in trajnostni razvoj.</i>			
V zgodovinskih virih izberem uporabne in verodostojne informacije in z njihovo pomočjo razlagam zgodovinsko dogajanje.			
Na primerih ocenim in utemeljim pomen ohranjanja in varovanja slovenske, evropske in svetovne kulturne dediščine ter okolja.			

Srečno!